

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, dnia 17.01.2007 r.

DOK3-051/55/06/KO

DECYZJA nr DOK - 7/07

Na podstawie art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **odmawia wszczęcia postępowania antymonopolowego** na wniosek Krajowej Rady Lekarsko - Weterynaryjnej z siedzibą w Warszawie w sprawie stosowania przez Głównego Lekarza Weterynarii praktyki ograniczającej konkurencję, określonej w art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), polegającej na zastrzeganiu w umowach zawieranych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 33 poz. 287 ze zm.) z lekarzami weterynarii, iż płatność za wykonanie usługi weterynaryjnej nastąpi dopiero po otrzymaniu przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii dotacji państwowej na ten cel lub uiszczeniu opłaty przez podmiot, na rzecz którego usługi były świadczone, i nakazanie zaniechania jej stosowania.

UZASADNIENIE

W dniu 18 października 2006 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynął od Krajowej Rady Lekarsko – Weterynaryjnej z siedzibą w Warszawie, zwanej dalej „Krajową Radą”, wniosek o wszczęcie postępowania antymonopolowego przeciwko Głównemu Lekarzowi Weterynarii. W uzasadnieniu Wnioskodawca zarzuca Głównemu

Lekarzowi Weterynarii stosowanie praktyki ograniczającej konkurencję, określonej w art. 8 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.), zwanej dalej „ustawą antymonopolową”, polegającej na zastrzeganiu w umowach zawieranych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 33 poz. 287 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o inspekcji weterynaryjnej”, z lekarzami weterynarii, iż płatność za wykonanie usługi weterynaryjnej nastąpi dopiero po otrzymaniu przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii dotacji państwowej na ten cel lub uiszczeniu opłaty przez podmiot, na rzecz którego usługi były świadczone, i wnosi o nakazanie Głównemu Lekarzowi Weterynarii natychmiastowego zaniechania tych praktyk przez podległych mu Powiatowych Lekarzy Weterynarii.

W uzasadnieniu wniosku Krajowa Rada wskazała, iż napływają do niej z terenu całego kraju skargi lekarzy weterynarii, na zapisy umów narzucanych im przez Powiatowych Lekarzy Weterynarii, a dotyczące terminów płatności wynagrodzenia za wykonywane przez nich czynności na podstawie art. 16 ust. 1 pkt 1 ustawy o inspekcji weterynaryjnej. Zgodnie z ww. zapisami umów lekarze weterynarii otrzymują należne „wynagrodzenie w terminie 7 – 14 dni, ale po uprzednim otrzymaniu przez Powiatowego Lekarza Weterynarii środków budżetowych z budżetu Państwa przeznaczonych na badanie monitoringowe zwierząt lub dokonanie zapłaty za wykonane usługi przez podmiot, na rzecz którego były świadczone, a więc np. rzeźnie”. Ponieważ dotacje wpływają nieregularnie, a podmioty na rzecz których wykonywane są czynności bardzo często płacą z dużym opóźnieniem, lekarze weterynarii otrzymują należne im wynagrodzenie z wielomiesięcznym opóźnieniem, a bywa że w ogóle go nie otrzymują skutkiem np. upadku rzeźni. Z ustaleń Krajowej Rady wynika, iż powyższe zapisy w umowach są wynikiem zaleceń czy nawet poleceń płynących z Biura Głównego Lekarza Weterynarii.

Ponadto w ocenie Krajowej Rady powyższe zapisy umów naruszają obowiązujące przepisy prawa, w tym §6 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagradzania za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. z 2004 r. Nr 178, poz. 1837 ze zm.).

Dokonując analizy wniosku pod kątem zgodności z wymogami określonymi w art. 84 ust. 1 i 2 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu uznał, że przedmiotowy wniosek nie spełnia wymogów określonych w art. 84 ust. 2 tej ustawy.

Wobec powyższego Prezes Urzędu, działając na podstawie art. 84 ust. 2a ustawy antymonopolowej wezwał Krajową Radę (pismo z dnia 3 listopada 2006 r.) do uzupełnienia braków we wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego, w szczególności o:

1. jasne określenie stron postępowania (Główny Lekarz Weterynarii i/lub Powiatowi Lekarze Weterynarii)
2. wykazanie, iż Główny Lekarz Weterynarii i/lub Powiatowi Lekarze Weterynarii są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

Ponadto, na podstawie art. 77 ust. 2 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu wezwał Krajową Radę, jako związek przedsiębiorców, do uiszczenia opłaty od wniosku o wszczęcie postępowania antymonopolowego, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Opłata została uiszczona w dniu 7 listopada 2006 r. o czym Wnioskodawca poinformował organ antymonopolowy pismem z dnia 14 listopada 2006 r. (data wpływu do Urzędu 11 grudnia 2006 r.)

Natomiast uzupełniając wniosek Krajowa Rada jednoznacznie wskazała, iż stroną prowadzonego postępowania ma być Główny Lekarz Weterynarii, który kierując Głównym Inspektoratem Weterynarii jest jednostką organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, organizującą i świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, a więc przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. a ustawy antymonopolowej.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje:

Celem ustawy antymonopolowej zdefiniowanym w jej art. 1 ust. 1 jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Natomiast adresatem regulacji o ochronie konkurencji są przedsiębiorcy oraz ich związki, których działania wywołują lub mogą wywołać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Tak więc to ich zachowania stanowią przedmiot restrykcji wynikających z ustawy, stanowiąc bądź to określoną formę praktyki ograniczającej konkurencję (art. 5 – 8 ustawy), bądź też koncentrację (art. 12 ustawy).

Ustawa antymonopolowa wprowadziła szeroką definicję przedsiębiorcy, uznając za takiego również podmioty niebędące przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów innych ustaw, w szczególności ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr

173, poz. 1807) oraz Kodeksu cywilnego. Takie unormowanie ma służyć jak najlepszej realizacji celów ustawy i ma za zadanie objęcie zakresem jej działań i zachowań wszelkich podmiotów, które ujawniają się na rynku, tj. miejscu zetknięcia się podaży i popytu na określone dobra. Szersze definiowanie pojęcia przedsiębiorcy jest gwarancją ochrony konkurencji i uczestników rynku we wszystkich obszarach, w których zastosowanie instrumentów prawa antymonopolowego jest konieczne dla wyrównania szans konkurencyjnych lub ochrony uzasadnionych interesów uczestników rynku.

Definicja przedsiębiorcy zawarta w ustawie antymonopolowej w podstawowej swej części odwołuje się do definicji zawartej w art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Obejmuje ona osobę fizyczną, osobę prawną i jednostkę organizacyjną niebędącą osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonującą we własnym imieniu działalność gospodarczą. Za przedsiębiorcę uznaje ona także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Ponadto ustawa antymonopolowa jako przedsiębiorcę nakazuje również traktować osobę organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą; osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu, a także osobę fizyczną, która posiada określony pakiet akcji lub udziałów innego przedsiębiorcy lub posiada kontrolę nad przedsiębiorcą – nawet jeśli osoba fizyczna sama nie prowadziła działalności gospodarczej. Natomiast w myśl przepisów ustawy antymonopolowej związkami przedsiębiorców są izby, zrzeszenia i inne organizacje zrzeszające przedsiębiorców, jak również związki tych organizacji.

Mimo tak szerokiej definicji są jednak podmioty, których zachowania nie podlegają ocenie z punktu widzenia ustawy antymonopolowej. Za przedsiębiorców w rozumieniu art. 4 pkt 1 tej ustawy nie uznaje się organów administracji państwowej, nawet jeżeli swoim działaniem ograniczają konkurencję¹. Postanowieniem z dnia 18 listopada 1998 r., XVII Ama 83/98 Sąd Antymonopolowy odrzucił odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu z powodu jego niewłaściwości do rozpatrzenia sprawy dotyczącej działań organu celnego. Podobnie w sprawach dotyczących wydawanych decyzji administracyjnych przez urzędy gmin, gmina nie ma statusu przedsiębiorcy (wyrok Sądu Antymonopolowego z 16 grudnia 1998 r., XVII Ama 88/98).

¹ Elżbieta Modzelewska – Wąchał, Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, Komentarz, Twigger, Warszawa 2002, str. 36

Główny Lekarz Weterynarii zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2004 r. Nr 33 poz. 287 ze zm.) jest centralnym organem administracji rządowej, a więc zgodnie z orzecznictwem Sądu Okręgowego w Warszawie – XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy antymonopolowej.

Powyższe przesądza o braku możliwości domagania się przez Wnioskodawcę ochrony prawnej na gruncie ustawy antymonopolowej poprzez wszczęcie przez Prezesa Urzędu postępowania antymonopolowego przeciwko Głównemu Lekarzowi Weterynarii pod zarzutem stosowania praktyk ograniczających konkurencję.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy antymonopolowej, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, odmówić wszczęcia postępowania antymonopolowego, jeżeli w sposób oczywisty, z zawartych we wniosku oraz posiadanych przez Prezesa Urzędu informacji wynika, że nie naruszono zakazu określonego w art. 5, w zakresie nie wyłączonym na podstawie art. 6 i art. 7, lub zakazu określonego w art. 8.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 ustawy antymonopolowej w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów - za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

DYREKTOR
Departamentu Ochrony Konkurencji

Monika Bychowska

Otrzymuje:

Krajowa Izba Lekarsko – Weterynaryjna